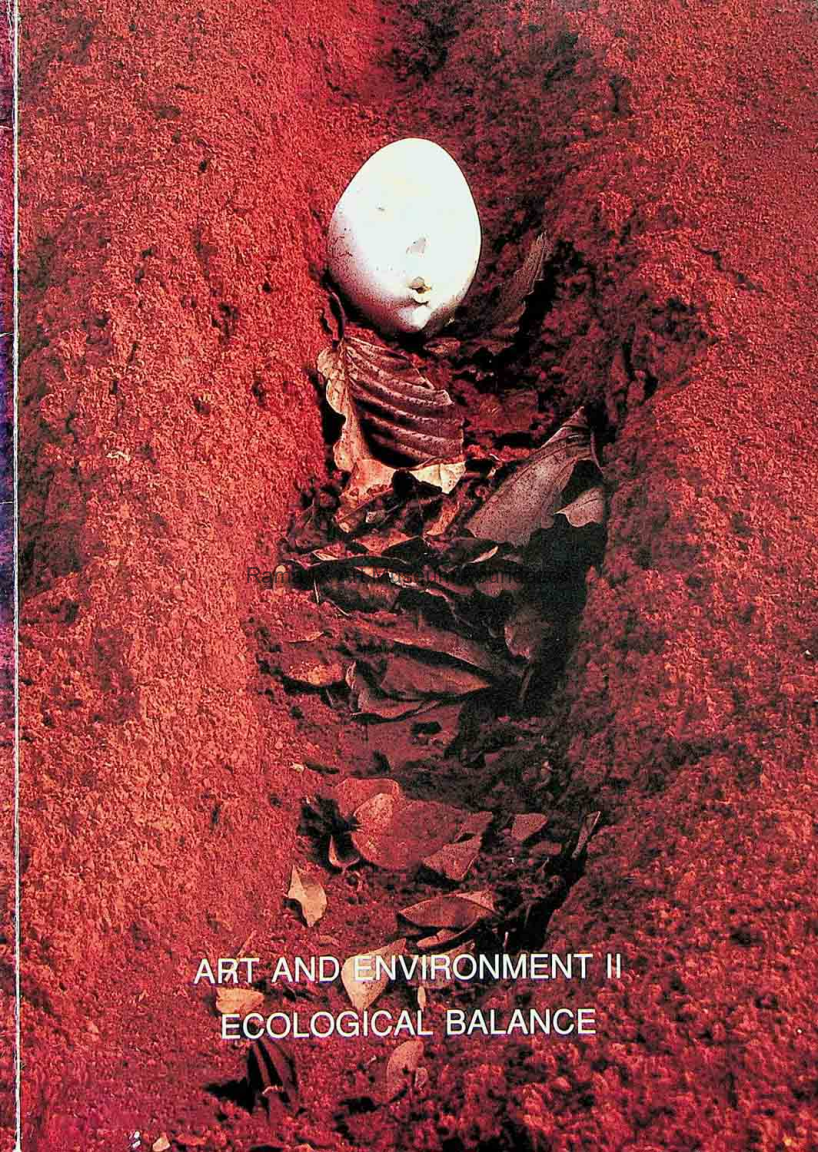

ART AND ENVIRONMENT II
ECOLOGICAL BALANCE

ศิลปะกับสิ่งแวดล้อม 2
ART AND ENVIRONMENT II
(Ecological Balance)

Rama IX Art Museum Foundation

ธวัชชัย พันธุ์สวัสดิ์ TAWATCHAI PUNSAWAT

นาวิน ลาวัลย์ชัยกุล NAVIN RAWANCHAIKUL

อารยา ราษฎร์จำเริญสุข ARAYA RASDJARMREARNSOOK

ชัชวาล นิลสกุล CHATCHAWAN NILSAKUL

โมษิต จันทราทิพย์ KOSIT JUNTARATIP

บรรฑิต พวงทอง BANDIT POAUNGTHONG

โพธิ์มินทร์ สิงห์แก้ว PHOMINTR SINGKWANG

นฤพนธ์ บุรณะบุญญ์ติ NARUPON BURANABUNYAT

วรรณวรางค์ เล็กอุทัย WANWARANG LEKUTAI

อุดม ฉิมภักดี UDOM CHIMPUKDEE

นพดล แซ่โค้ว NOPPADOL SAEKOW

ไชยยศ จันทราทิติย์ CHAIYOT CHANDRATITA

เมย์-หลิง โฮม MEI-LING HOM

ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ

8 - 26 กันยายน 2536

at The National Gallery, Chao - Fa Road, Bangkok

8 - 26 September 1993

การมาทำ Work shop ใน Project ศิลปะกับสิ่งแวดล้อม 2 ของ Mr. Rainer Wittenborn ระหว่างวันที่ 16 ถึง 30 พฤศจิกายน 2535 เป็นการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนศิลปะในรูปแบบหนึ่ง สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดและกระตือรือร้นเป็นอย่างมาก เมื่อเสร็จสิ้น Work shop แล้ว หอศิลป์เก่า Work shop ได้เปิดแสดงที่คณะวิจิตรศิลป์ เป็นเวลา 1 เดือน ผลงานหลายชิ้นเป็นที่สนใจของผู้ชมเป็นอย่างมาก เป็นผลงานที่แตกต่างออกไปจากที่คุ้นเคย แนวความคิดและระบบการสร้างงานก็ดูมีเหตุผล

ครั้งเมื่อความช่วยเหลือของสถาบันวัฒนธรรมเยอรมัน พวกเขายังมีโอกาสนำผลงานเหล่านี้มาแสดงในห้องวาดศิลปะ ในกรุงเทพฯ ได้รับรู้ความสำนึก หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ความสำนึกครั้งนี้โดยเฉพาะตัวของ Mr. Rainer Wittenborn เท่านั้น กล่าวได้ว่าปณิธานอันแรงกล้าของผู้ร่วมงานศิลปะของประเทศไทยและคุณได้กล่าวไว้ว่า

สุดท้ายนี้ต้องขอขอบคุณ Mr. Ernst Schuermann ผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมเยอรมัน ที่ให้ความสนใจในความร่วมมือและช่วยเหลือสนับสนุนวงการศิลปะอย่างจริงจัง และทางภาคผู้ปฏิบัติงานมากมาย อาจารย์อาจารย์ วารุณีจำรัสตระกูล และอาจารย์วิมลพร ชัยยกุล ที่ช่วยกันผลักดันให้โครงการนี้เกิดขึ้นได้จนทุกวันนี้

พงศ์เดช ไชยคุตร
คณะคณะวิจิตรศิลป์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Mr. Wittenborn conducted a workshop about art and education for students and faculty at the Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University on 16-30 November 1992 Mr. Wittenborn created an atmosphere of excitement and activity in which the participants were able to produce art works; these art works were displayed in the Faculty of Fine Arts for one month. These art works were created through logical process and differed from art works previously seen.

Viewers found them to be highly interesting.

Following the workshop, an exhibition sponsored by Goethe Institute was held at the National gallery Bangkok to exhibit the works created in the workshop. The success of this exhibition does not belong exclusively to Mr. Wittenborn, but is shared by all Thai artists. This exhibition represents an important phase for Thai art.

I would like to thank Mr. Ernst Schuermann, director of Goethe Institute for his support and encouragement of Thai artists. I would like to thank the project coordinators Ajarn Araya Rajasajamearnsook and Ajarn Chaiyot Chandratra without whose help, this project would not have been possible.

Pongdej Chalyakut
Dean
Faculty of Fine Arts
Chiang Mai University

ผลงานที่นำมาแสดงในนิทรรศการนี้เกิดขึ้นจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการใช้ศิลปะสะท้อนภาพความสมดุลในระบอบนิเวศวิทยา เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2535 ที่นำมา ซึ่งจัดขึ้นที่คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศิลปินและนักศึกษาค้นคว้าคิดร่วมกัน 17 คน ได้ทำกร่วมกันกับ ไนเนอร์ วิกเทบอร์น ศิลปินชาวเยอรมัน ในการใช้ศิลปะอย่างเสรีเพื่อนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ รวมทั้งทัศนคติของมนุษย์ที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติ ในการอบรมครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมอบรมได้เดินทางไปสัมผัสสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่ถูกต้องความมีการนำวิทยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันมาไว้ นอกจากนี้ยังได้รวบรวมและประมวลผลข้อมูลต่างๆ ไว้ในเชิงภาคีอีกด้วย ผู้เข้าร่วมอบรมได้รับการกระตุ้นให้ใช้วิทยาศาสตร์เพื่อศิลปะ เพื่อไปสู่พัฒนาอันเป็นสุนทรียะบริสุทธิ์ในการนำเสนอความคิด

การอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ได้เปิดโอกาสต่อการในการนำลักษณะที่ทักทาย มีลักษณะความเป็นส่วนหนึ่งและส่วนอื่นอยู่ ผู้เข้าร่วมอบรมมีกำลังใจที่จะพัฒนาผลงานของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะนำเสนอผลงานเหล่านี้ต่อสาธารณชน ซึ่งไม่ใช่เพียงแต่ในเชียงใหม่เท่านั้น แต่ยังรวมถึงในกรุงเทพฯ ด้วย

ข้าพเจ้าหวังและเชื่อมั่นว่านิทรรศการนี้ไม่เพียงแต่สร้างความประทับใจแก่ผู้ชมในชมรมมาตรฐานผลงานที่นำมาแสดงเท่านั้น หากยังเป็นการศึกษาให้เห็นด้วยว่าศิลปินสามารถมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมกับสังคมได้จริงไม่ถนัดเฉพาะที่อาศัยอยู่ในหอศิลป์ตลอดเวลาในทุกวันนี้ และจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและเสริมให้เกิดความตึกการที่จะต่อต้านธรรมชาติที่เกิดขึ้นด้วย

แอร์นส์ท์ เชียร์มันน์
สถาบันเกอเธ่ กรุงเทพฯ
กรุงเทพฯ สิงหาคม 2536

(การใช้อักษรของนิทรรศการนี้ว่า "ศิลปะกับสิ่งแวดล้อม 2" ก็เพื่อเป็นการอ้างอิงถึงนิทรรศการ "ศิลปะกับสิ่งแวดล้อม" ที่จัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2534 ซึ่งเป็นการนำเสนอโครงการศิลปะของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการกับ ไนเนอร์ วิกเทบอร์น เช่นเดียวกัน)

The works in this exhibition were conceived and developed in a workshop on artists' approaches to issues of ecological balance in November of 1992 at Chiang Mai University's Faculty of Fine Arts. Seventeen artists and art students worked with German artist Rainer Wittenborn on free artistic dealings with the theme of nature and human attitudes towards natural resources. Field trips to threatened natural habitats, contacts with topically relevant sciences and collecting and processing of material as documentation were integral parts and elements of the workshop. Mr. Wittenborn tried to stimulate the participants to use science for art and to reach beyond purely aesthetic ways of conceptualizing.

The workshop gave rise to such a variety of highly personal and convincing project drafts that this encouraged the participants to fully develop their works for presentation to the public not only in Chiang Mai but also in Bangkok.

It is my hope and conviction that this exhibition will not only impress by the artistic standard of the works on display but will also prove that the artist can play an important role in contributing to public awareness of dangerous developments in our contemporary societies and thus help to initiate changes of attitudes and to strengthen the will to resist.

Ernst Schümann
Goethe-Institut Bangkok
Bangkok, August 1993

(The subtitle "Art And Environment II" makes reference to the exhibition "Art And Environment" at Silpakorn University in February of 1991 which also presented art projects by participants in an artists' workshop with Rainer Wittenborn.)

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ : ศิลปะกับสิ่งแวดล้อม 2

ที่คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 16-30 พฤศจิกายน 2535 ได้มีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในเรื่อง "ศิลปะกับสิ่งแวดล้อม" โดยความร่วมมือระหว่างคณะจิตรศิลป์ และสถาบันเกอเธ่ ซึ่งเป็นผู้เชิญศิลปินที่มีชื่อเสียงชาวเยอรมัน คือ ไรเนอร์ วิทเทบอร์น (Rainer Wittenborn) มาเป็นผู้ให้ความรู้ และดำเนินการสัมมนา ศิลปินชาวเยอรมันท่านนี้เป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานศิลปะเพื่อสภาพแวดล้อม โดยมีผลงานศิลปะที่มุ่งเน้นความสำคัญในด้านกาอนุรักษ์ธรรมชาติและสังคมท้องถิ่นที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป เพราะการแทนที่ของสังคมอุตสาหกรรม-

เศรษฐกิจ และปัจจัยการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ผู้ร่วมสัมมนานานาชาติเห็นตรงกันว่า ศิลปะในฐานะอาจารย์ นักศึกษา และศิลปินที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เมืองแห่งวัฒนธรรม ซึ่งมีธรรมชาติสมบูรณ์ ที่กำลังมุ่งไปสู่ทิศทางตามแบบอย่างของ "เมืองใหญ่" ทั้งไป ผู้ร่วมสัมมนาจึงกำลังเผชิญกับสถานการณ์หนึ่งที่ว่า เมื่อความเปลี่ยนแปลงมาถึง การอยู่เหนียวสิ่งที่เกิดขึ้น" แนวทางการทำงานของศิลปินเยอรมัน ไรเนอร์ วิทเทบอร์น จึงเป็นแบบอย่างที่น่าสนใจสำหรับผู้เข้าร่วมสัมมนาอย่างยิ่ง นอกจากประเด็นนี้แล้ว การเรียนรู้โดยลงจากศิลปินนักประสบการณ์จากโลกตะวันตกในเรื่องของกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ คือสิ่งที่น่าสนใจในประเด็นที่สอง นอกเหนือไปจากการรวมกลุ่มสัมมนาถึงปัญหาสังคมควบคู่ไปกับการคิดสร้างสรรค์ศิลปะในแนวทางของแต่ละคนในระยะเวลานี้ ซึ่งมีไม่มากนัก ทำให้การแลกเปลี่ยนทัศนะนำไปสู่การเป็นภูมิปัญญาประนีประนอม

ในวันแรก ไรเนอร์ วิทเทบอร์น ได้บรรยายประกอบสไลด์โครงการ DE FINIDUS TERRAE-PRIMO AVVICINAMENTO AL SUD (1986/89) ซึ่งเป็นโครงการที่เขาทำขึ้นในประเทศอิตาลี โดยมีผู้เข้าร่วมฟังจำนวนมากทั้งที่เป็นอาจารย์ นักศึกษา ศิลปินในเชียงใหม่ ส่วนโครงการ JAMES BAY PROJECT A RIVER DROWNED BY WATER (1978/82) ที่ทำขึ้นในประเทศแคนาดา นั้น ได้มีการบรรยายประกอบสไลด์ในวันถัดมา เฉพาะสำหรับผู้เข้าร่วมสัมมนาและผู้สังเกตการณ์เท่านั้น

หลังจากนั้นผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แนะนำงานศิลปะของแต่ละคน พร้อมทั้งเสนอประเด็นที่สนใจเกี่ยวกับสังคม และสภาพแวดล้อมทั่วไป ได้มีการพยายามหาหัวข้อที่กระชับสำหรับการปฏิบัติงานร่วมกัน แต่เพราะความสนใจในรายละเอียดของแต่ละคนสามารถแยกแยะไปได้หลายแนวทางย่อย "คือไปกับสิ่งแวดล้อม" จึงยังคงเป็นประเด็นกว้างที่ครอบคลุมเรื่องและเนื้อหาต่างๆ ซึ่งถูกนำมาพูดถึงและแลกเปลี่ยนในการสัมมนา เช่น สภาพธรรมชาติที่ถูกทำลายโดยพฤติกรรมการบริโภคของมนุษย์ การสูญเสียแก่นแท้วิถีทางของวัฒนธรรมความเชื่อเดิมเพื่อสังคมเมืองใหม่ การสร้างความสะดวกสบายระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ รวมถึงการปรับตัวในเรื่องของนิเวศวิทยา

ในระหว่างการสัมมนา กลุ่มผู้เข้าร่วมได้มีโอกาสเดินทางไปนอกสถานที่ เช่น ไปที่สวนพฤกษชาติ เจ้าฟ้าสิริมหาพรตติมาภิเศก และโครงการค่าน้ำจากเจ้าฟ้าที่ปายไป เรียนรู้วิถีของพันธุ์ไม้และเงื่อนไขการเจริญเติบโตที่แตกต่างกัน

ในวันที่ 22 พฤศจิกายน กลุ่มผู้เข้าร่วมและสังเกตการณ์ได้ออกเดินทางแต่เช้าไปยังดอยอินทนนท์ ตรงเชิงดอยเราได้ออกเดินทางด้วยเท้าขึ้นเขา เข้าไปไม่ช้าใหญ่เป็นเวลา 3 ชั่วโมง ระหว่างเดินทางได้ฟังคำอธิบายของผู้นำทางเรื่องสัตว์ป่า ด้วงไม้ดีด้วยตัวเองถึงบรรยากาศในธรรมชาติ และได้บันทึกภาพสิ่งที่น่าสนใจเก็บไว้ กล่าวได้ว่า สัปดาห์แรกหมดไปกับการฟังบรรยาย การสังเกตการณ์ และเก็บข้อมูล หลังจากนั้นผู้เข้าร่วมสัมมนาเริ่มเสนอแนวคิดในการทำงานศิลปะที่เกี่ยวเนื่อง

กับสิ่งแวดล้อมเป็นภาพร่าง ภาพถ่ายประกอบการอธิบาย โดยโรนอร์ วิทเทนเบอร์น เป็นผู้นำทำภาพร่าง แนวทางกับกลุ่มสมาชิกอื่นๆ ในช่วงตอนนี้อย่างชัดเจนทุกทิวทัศน์ สรุปลงให้กระจ่างทั้งเทคนิคและวิธีการอุปถัมภ์เปลี่ยนทางการจัดการที่กล่าวหลายครั้ง

กล่าวได้ว่าขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนแห่งความเข้มข้นในขบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งเสนอความคิดที่ออกมาเป็นตัวตนชัดเจน โดยใช้เวลาช่วงแรกของสัปดาห์ที่สอง

ผู้เข้าร่วมสัมมนาใช้เวลาเพื่อประมัตถหนึ่งสัปดาห์ในการปฏิบัติงานจริงตามแบบภาพร่างที่เสนอมา งานได้ถูกคิดตั้งในห้องใต้ดินที่จัดการสัมมนาและที่สถานการคว้าน้ำวันทั้ง 2 ธันวาคมพิธีเปิดได้จัดขึ้นเป็นการภายในโดยมีคณบดีคณะจิตรศิลป์และผู้อำนวยการสถานปณโกธได้ให้เกียรติกล่าวถึงการสัมมนาครั้งนี้ โรนอร์ วิทเทนเบอร์น ได้กล่าวถึงความจำเป็นและผลงานแต่ละชิ้นให้ผู้เข้าร่วมพิธีเปิดฟัง

โรนอร์ วิทเทนเบอร์น ยังคงทำงานส่วนตัวต่อศิลปะจิตรศิลป์ จึงได้ละเวลาต่อการวิจารณ์ แนะนำ เกี่ยวกับผลงานที่คิดตั้งเสร็จแล้วคือผู้ปฏิบัติงาน และเข้าร่วมเป็นผลการสัมมนาด้วยกัน โดยมีเนื้อหาพอสรุปได้ดังนี้

การสัมมนาก่อให้เกิดสำนึกของศิลปินต่อสังคม และมีเป้าหมายในการสร้างสรรค์ส่วนรวม นอกเหนือไปจากความร่วมมือในขบวนการสร้างสรรค์ส่วนตัว

การได้เรียนรู้แบบการคิด การรวบรวมข้อมูล และการจัดการด้านรูปแบบจนครบวงจรแนวข้อปฏิบัติจากศิลปินตะวันตก และคนอื่น ๆ จากผู้ร่วมสัมมนา

มีประเด็นที่น่าสนใจในการประชุมเมื่อครั้งนี้ เรื่องการใช้วัตถุจากธรรมชาติอย่างใดในการทำงานศิลปะจึงไม่ทำลายสภาพเดิมที่มีอยู่ในธรรมชาติ โดยที่มีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์สภาพแวดล้อม

หลังจากการสัมมนาดังกล่าว หลายคนได้สร้างศิลปะโดยมีพัฒนาการต่อเนื่องจากการปฏิบัติงานร่วมกันคราวนั้น เป็นที่มาของนิทรรศการ "ศิลปะกับสิ่งแวดล้อม 2" ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กรุงเทพมหานคร เชื้อโรมัน โดยการจัดการของคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดแสดงขึ้น ณ ศิริภรณ์กานตนาแห่งชาติ หอศิลป์กรุงเทพ โดยมีผู้เข้าร่วมแสดงทั้งหมด 13 ท่าน จากผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งหมดเพิ่ม 18 ท่าน เนื่องจากผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนหนึ่งไม่สามารถเข้าร่วมแสดงในนิทรรศการครั้งนี้ได้ โดยเฉพาะ โรเจอร์ วิทเทมเบอร์น ซึ่งขณะนี้ได้จัดทำโครงการ ANTIPODEN ร่วมกับ นิโคเลาส์ ลัง (Nikolaus Lang) ที่เมือง Linz ประเทศออสเตรีย จึงไม่สามารถส่งผลงานมาได้เช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามนิทรรศการครั้งนี้เป็นสิ่งยืนยันเจตนารมณ์ของคณะทำงานศิลปะผู้อยู่ในเนื้อที่เล็ก ๆ "แวดวงแห่งศิลปะ" ถึงการตั้งมั่นแห่งฐานที่มั่น เดิม ไปด้วยความหวังต่อสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า ซึ่งก่อให้เกิดความหวังแก่ทุกชีวิตที่มีอยู่

ฝ่ายการจัดสัมมนา
คณะวิจิตรศิลป์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ในระหว่างวันที่ 16 พฤศจิกายน ถึง 2 ธันวาคม พ.ศ. 2535

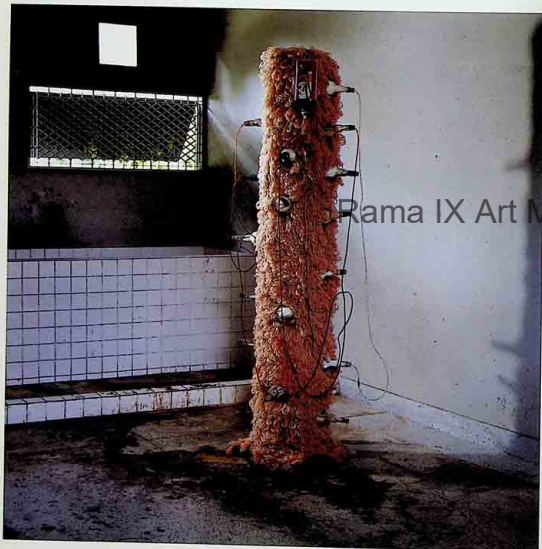

Ramex IX Art Museum Foundation

ภาพผลงานของศิลปินผู้เข้าร่วมการสัมมนาและปฏิบัติงาน

ทาวATCHAI PUNSAWAT
"ศิลปะที่เชื่อมความสูง 2,565 ม. จากระดับน้ำทะเล"

Green Foliage at an Elevation of 2,565 meters above Sea Level
Mixed Media, 60x60x200 cm.

NAVİN RAWANCHAIKUL
"ไม่มีชื่อ"

Untitled
Mixed Media, Dimension Variable

อารยา ราศจุรณเรณสุก
ARAYA RASDJARMREANSOOK
"นิทาน 3 คน"

Three Narcissuses
Plaster, Metal, Water, 120x150x150 cm.

ชัชวาล นิลสกุล
CHATCHAWAN NILSAKUL
"เสียงในลม"

The Sound in the Wind
Mixed Media, 100x200 cm.

โกสิต จันทาทิพย์
KOSIT JUNTARATIP
"ที่ว่างของความหลอกลวง"

The Illusions of Space
Mixed Media, 100x120x120 cm.

บรรพิต พวงทอง
BANDIT POAUNGTHONG
"ไม่มีชื่อ"

Untitled
Mixed Media, 70x1,000 cm.